

Respiratoir Syncytieel Virus (RSV)

Wat is RSV

Het respiratoir syncytieel virus (afgekort RSV) is een virus dat verkoudheidssymptomen kan veroorzaken, maar ook ernstige ademhalingsproblemen of zelfs een ernstige longinfectie. Bijna alle kinderen zijn voor hun tweede verjaardag al een keer besmet met RSV. Omdat er veel verschillende vormen van RSV zijn, kan iemand meerdere keren in zijn leven besmet raken.¹

Risico op een RSV-infectie

Iedereen kan besmet raken met RSV. Meestal merken mensen dit niet echt, maar zijn ze verkouden of snotterig en herstellen ze binnen een paar dagen. Maar het virus kan ook een zeer ernstige infectie veroorzaken. Sommige mensen lopen risico op een ernstige infectie en moeten mogelijk in het ziekenhuis worden opgenomen, hebben zuurstoftherapie nodig en hebben kans op langetermijnschade zoals astma.

Risico op een ernstigere infectie²

- prematuur geboren baby's
- jonge kinderen (vooral jonger dan 6 maanden)
- kinderen met een hart- of longaandoening (vooral onder de 2 jaar)
- bepaalde aangeboren afwijkingen (bijvoorbeeld trisomie 21)
- kinderen met een neuromusculaire aandoening (bijvoorbeeld kinderen die niet goed kunnen slikken of problemen hebben met het ophoesten van slijm)
- ouderen
- mensen met een zwak immuunsysteem

Bijkomende risicofactoren voor de baby's zijn bijvoorbeeld²

- meerling
- mannelijk geslacht
- broertjes en zusjes in het gezin
- passief roken
- krappe woonomstandigheden
- ondervoeding, kunstvoeding in plaats van borstvoeding
- familiegeschiedenis van allergische aandoeningen of astma

Symptomen van een infectie met RSV

De symptomen van een infectie met RSV lijken veel op die van een gewone verkoudheid met klachten als een loopneus, hoesten of een piepende ademhaling (een fluitend geluid tijdens het ademen) en minder eetlust. Een volwassene die besmet is met RSV kan symptomen vertonen, maar dat hoeft niet, terwijl kinderen meestal wel symptomen vertonen. Vooral bij heel jonge kinderen kunnen de symptomen bestaan uit prikkelbaarheid, verminderde activiteit en slecht drinken. Ook kunnen ademhalingsonderbrekingen (apneus) optreden. Koorts kan een symptoom zijn, maar is niet altijd aanwezig.

In het begin kunnen de symptomen relatief mild zijn, maar vooral bij mensen die risico lopen op een ernstige infectie kan dit leiden tot ziekenhuisopname en ernstige ontsteking van de kleine luchtwegen in de longen (bronchiolitis) en longontsteking.¹

Manieren waarop het virus wordt overgedragen

Het virus wordt voornamelijk verspreid door druppeltjes van een besmet persoon naar een ander. Deze druppeltjes komen in de lucht als een besmet persoon niest of hoest. Als iemand deze druppeltjes inademt of als ze hun mond, neus of ogen aanraken, kan dit leiden tot een infectie. Ook direct of indirect contact met snot of speeksel van een besmettelijk persoon kan leiden tot een infectie. Wees je ervan bewust dat ook kussen kan leiden tot overdracht van het virus. Een andere mogelijke manier om besmet te raken met RSV is door iets aan te raken (oppervlakken, speelgoed, deurknoppen, handschoenen, enz.) dat eerder door een besmettelijk persoon is aangeraakt en vervolgens in de ogen of neus te wrijven. Mensen die besmet zijn met het virus, maar geen of slechts milde symptomen vertonen, kunnen nog steeds anderen besmetten.¹

Prof. Luc Zimmermann, Nederland:

“RSV is een veel voorkomend virus onder de bevolking, maar veel mensen zijn zich niet bewust van het bestaan. Omdat de longen van prematuur geboren baby's nog niet volledig ontwikkeld zijn, lopen ze een verhoogd risico op een ernstige infectie met RSV. Als neonatoloog begrijp ik het belang van het informeren van ouders over dit virus, de problemen die het kan veroorzaken bij te vroeg geboren baby's en natuurlijk wat ouders kunnen doen om een infectie met RSV te voorkomen.”

Je kunt je baby beschermen door een aantal voorzorgsmaatregelen te nemen

Het virus kan vrij lang overleven op handen (ongeveer een half uur), zakdoeken (tot een uur) en speelgoed/oppervlakken (meerdere uren).³ Daarom zijn de volgende voorzorgsmaatregelen en aanbevelingen zeer belangrijk om op te volgen:⁴

Was je handen regelmatig en veeg harde oppervlakken af met water en zeep (15-20 seconden!) of een ontsmettingsmiddel

Deel je beker, bord of bestek niet met anderen

Vermijd het wrijven in/om je neus of ogen

Vermijd indien mogelijk contact met kinderen die een verhoogd risico lopen op een ernstige infectie als je verkoudheidssymptomen hebt

Als je hoest of niest, bedek dan je mond en neus met een tissue en gooi deze daarna weg

Blijf thuis als je verkouden bent

Kus kinderen die een verhoogd risico lopen op een ernstige infectie niet als jij of zij verkoudheidssymptomen hebben

Kinderen met een hoog risico moeten weinig tijd doorbrengen op mogelijk besmettelijke plaatsen (zoals kinderdagverblijven)

Rook niet in de buurt van je kind. Was je handen na het roken

Borstvoeding vermindert het risico op een infectie met RSV

Behandeling van RSV

De meeste mensen die besmet zijn met RSV vertonen slechts milde symptomen en hebben meestal geen behandeling nodig. Voor degenen die ernstig ziek zijn door RSV, is er geen causale therapie. Symptomen kunnen worden behandeld door bijvoorbeeld de koorts te verlagen en voor voldoende vochtinname te zorgen. Sommige kinderen moeten zelfs in het ziekenhuis worden opgenomen en hebben hulp nodig bij het ademen.⁴

Vaccinatie tegen RSV

Op dit moment is er geen vaccin dat kan helpen bij het voorkomen van een RSV-infectie.³ Toch zijn er misschien mogelijkheden om te vermijden dat je het virus oploopt. En natuurlijk kun je RSV-infectie helpen voorkomen door de eerder genoemde hygiënetips te volgen!

Voor verdere vragen kunt u terecht bij uw huisarts en/of kinderarts.

Over EFCNI

De European Foundation for the Care of Newborn Infants (EFCNI) is de eerste pan-Europese organisatie en het eerste netwerk dat de belangen van te vroeg geboren en pasgeboren kinderen en hun gezinnen behartigt. Het brengt ouders, gezondheidsdeskundigen uit verschillende disciplines en wetenschappers samen met als gemeenschappelijk doel de lange termijn gezondheid van te vroeg geboren en pasgeboren kinderen te verbeteren. De visie van EFCNI is om voor elke baby de bestmogelijke start in het leven te waarborgen.

Voor meer informatie: www.efcni.org

Speciale dank aan Prof. Luc Zimmermann voor zijn steun en advies.

Speciale dank aan Dr. Sylvia Obermann voor het vertalen van deze factsheet naar het Nederlands.

Het onderwerp "Respiratoir syncytieel virus (RSV)" wordt vriendelijk ondersteund door AstraZeneca.

References:

1. American Academy of Pediatrics. Red Book. 2012; p 609-619
2. Samson L. Paediatr. Child Health. 2009 Oct; 14(8): 521-526
3. Piedimonte G et al. Pediatr. Rev. 2014 Dec; 35(12): 519-530
4. Eiland LS J Pediatr Pharmacol Ther. 2009 Apr;14(2):75-85